

#80

NÁDLER István

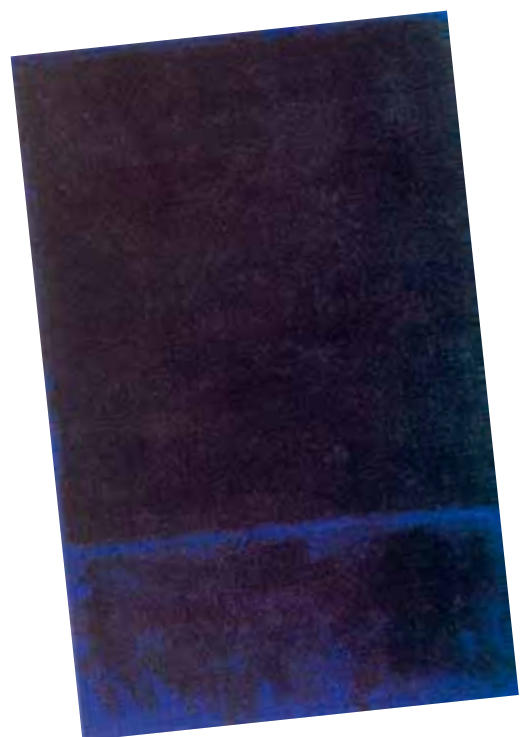
NÁDLER ISTVÁN (1938)

No. 1., 2002

Olaj, vászon | Oil on canvas, 122,5 x 82,5 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Nádler István 2002 No. 1.

Kezdő ár | Starting price: 3 400 000 Ft / 8 500 EUR
Becsérték: 5 000 000 - 8 000 000 Ft
Estimate: 12 500 - 20 000 EUR

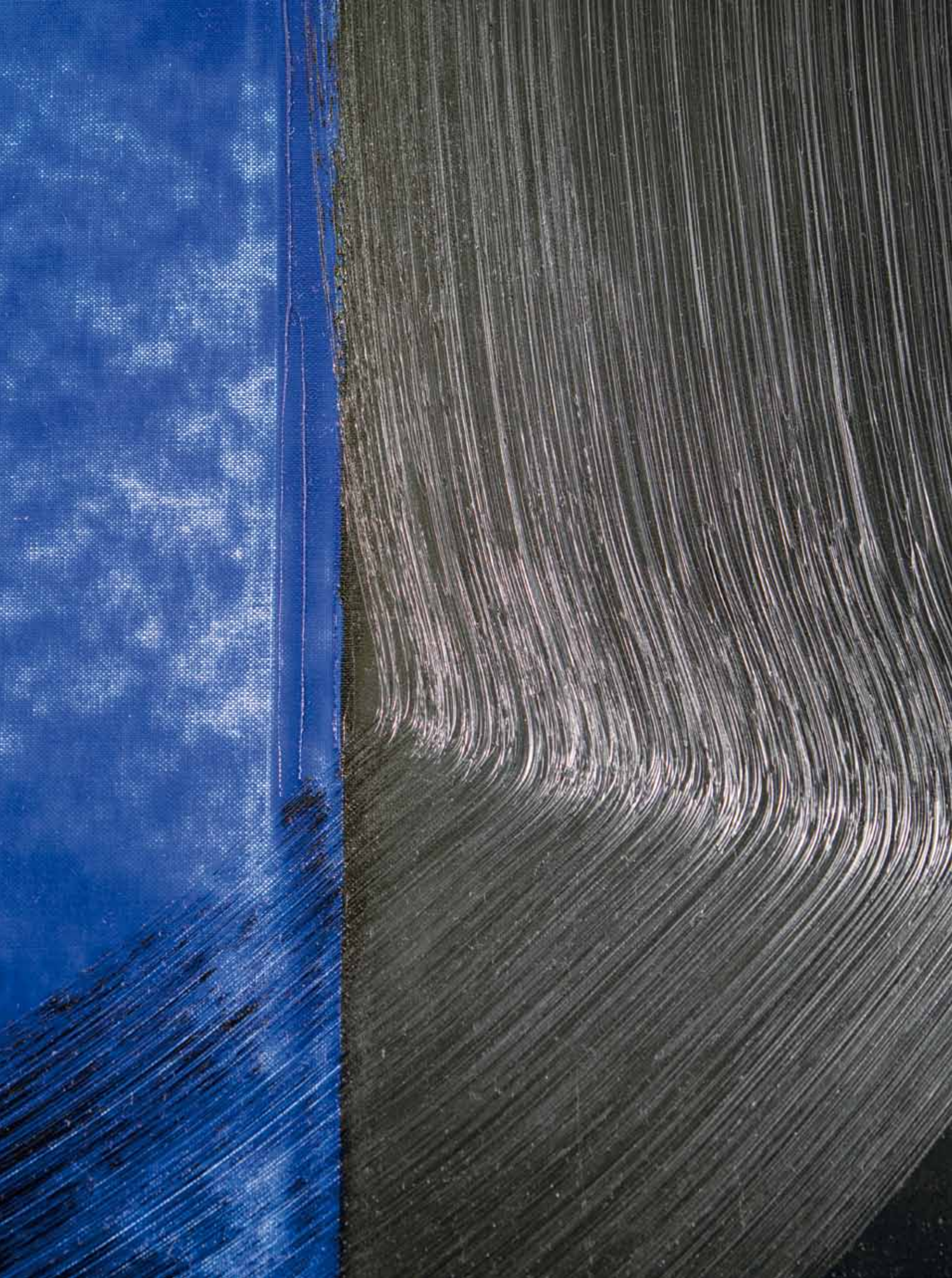
128

1. Mark Rothko: Untitled, 1968
magántulajdon

2. Barnett Newman: Ulysses, 1952
The Barnett Newman Foundation, New York

Nádler István életműve egymástól elhatárolható korszakokra bontható, melyben az egy-egy sajátos problémakört feldolgozó műciklusok kisebb egységeket alkotnak. Művészetének fontos alapelve az érzelmi nyitottság, a történelemre vagy a magánéleti eseményekre való visszahatás, melyeknek következtében strukturális és formai kérdésfelvetései érzelmi, hangulati elemekkel telnek meg.¹ A kilencvenes évektől többnyire a keleti filozófiák és a zene hatására, inkább a lírai megoldások, festészeti gesztusok felé fordult. Ekkori munkáin a korábbi (meghatározó) geometrikus formáit széles ecsettel felvitt egyszerű, mégis lendületes, sodró erejű felületek egészítették ki. Új képi világában így tovább élnek a „nádleri szenzuális geometria” alapelemei, azonban az érzelmi, hangulati, narratív képi elemek szerepe megnő, és a képfelület „vizionárius, expresszív jellege válik döntővé”.²

„1999-ben gyógyítóm és barátom, Kapuváry András csoportos meditációinak élményére próbáltam képi konstrukciót kialakítani. Ezért létrehoztam két állandó tényezőt: az egyik a fekete transzcendens tér, a másik egy kék négyzet, amely formájában engem személyesít meg, az egyetlen változó pedig az a gesztus, amely a kettőnk közti kapcsolatról szól. Három irány határozza meg a mozgását, a fentről induló függőleges, a vízszintes és az átkötő átló. A hozzá választott zenének az iránya is kétféle. A tibeti szertartászene egyenletesen áradó függőleges mozgásával újabb és újabb tereket nyit meg felfelé. A japán tradicionális dobzenének erős földi energiákkal rendelkező vízszintes iránya van. Ez a zene kifeszíti a figyelmet, nagy erővel tart földközélen, mégis pillanatokra elenged, és ilyenkor nagy erővel közvetít felfelé. 1999 óta más zenét nem hallgatok munkához, hacsak nem választok

valami konkrét témát, vagy pedig a téma talál meg engem [...]”³ - jellemezte Nádler az új, belső világa felé forduló műciklusát.

2000 után készült festményeiről folyamatosan eltűnik a szín, előtérbe kerülnek azok a művek, melyek két tömeg (a fekete és a sötétkék) összeütköztetésével foglalkoznak. Fontos pont ez Nádler művészetében, hiszen innen indul az életmű legutóbbi szakaszának valamennyi kitérője: a fekete monokróm festményei vagy az ezután fokozatos színesedés.⁴ A No. 1 (2002) felületének középpontjában álló sötétkék téglalapot széles ecsettel felvitt, dinamikus, fekete festészeti gesztusok veszik körbe. Ez a dualitás mindig is fontos szerepet játszott a művész munkamódszerében. A két ellentétes eszköz – a tervszerű és a spontán, a geometria és a gesztus – ötvözése a jelen festményen is tisztán érvényesül.

ERDÉLYI REBEKA

1 Hegyi Lóránd: Nádler István. Műcsarnok, Budapest, 2001, 289. o.

2 Hegyi (2001), 290. o.

3 Nádler István: Etűdök vászonra és papírra. In: http://www.nadleristvan.hu/sajat_irasok_08_etudok.html

4 Somhegyi Zoltán: Előjáró. Nádler István műveihöz. In: Nádler István. Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest, 2008, 73. o.